

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.4.2013
COM(2013) 197 final

2013/0106 (COD) C7-0098/13

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за установяване на правила за наблюдението на морските външни граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Процедура и приемане на Решение 2010/252/EC на Съвета¹

През октомври 2009 г. Европейският съвет покани Комисията да представи предложения, с които да се установят „*ясни общи оперативни процедури, които съдържат ясни правила за участие в съвместни операции по море, като надлежно се осигурява закрила на пътуващите в смесени потоци, които имат нужда от такава, съгласно международното право*“². Това бе отново потвърдено в Стокхолмската програма от декември 2009 г., в която Европейският съвет изисква не по-късно от 2010 г. Комисията да излезе с предложения за изясняване и подсилване на ролята на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз („Агенцията“), и да изготви „*ясни общи оперативни процедури, които съдържат ясни правила за участие в съвместни операции по море, като надлежно се осигурява закрила на пътуващите в смесени потоци, които имат нужда от такава, съгласно международното право*“³.

През 2010 г. Съветът прие Решение 2010/252/EC (наричано по-нататък „Решението“) като отговор на тези призови от страна на Европейския съвет за засилване на операциите за наблюдение на границите, координирани от Агенцията, и за установяване на ясни правила за участие в съвместни патрули и за сваляне на брега на заловените или спасени лица с цел да се гарантира безопасността на лицата, които търсят международна закрила, и да се предотврати загуба на човешки живот в морето. Комисията избра да представи своето предложение съгласно процедурата по комитология въз основа на член 12, параграф 5 от Кодекса на шенгенските граници⁴, разглеждайки Решението като допълнителна мярка, уреждаща наблюдението на границите.

Решението бе счетено за необходимо и подходящо за постигане на целта на наблюдението на границите, а именно предотвратяването на неразрешено преминаване на границите. С оглед на това бе счетено, че наблюдението обхваща не само понятието за откриване, но се отнася и до приемането на мерки, като например залавянето на плавателни съдове, които се опитват да влязат незаконно на територията на Съюза. Връзката на търсенето и спасяването с наблюдението на границите е основана на действителната практика — понякога при откриването на мигранти, пътуващи в непригодни плавателни съдове, се оказва, че те са в бедствено положение.

Решението включи в единен правен инструмент съществуващите разпоредби на правото на ЕС и на международното право. Целта беше да се уеднаквят различните тълкувания на международното морско право, възприети от държавите членки, както и

¹ Решение на Съвета от 26 април 2010 г. за допълнение на Кодекса на шенгенските граници по отношение на наблюдението на морските външни граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз, OB L 111, 4.5.2010 г., стр. 20.

² Европейски съвет от 29—30 октомври 2009 г., заключения на председателството.

³ Вж. точка 5.1 от Стокхолмската програма, „Интегрирано управление на външните граници“, OB C 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

⁴ Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници), OB L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

разнородните им практики, за да се осигури ефективността на морските операции, координирани от Агенцията. Съществуващ риск при морска операция за едно и също положение да се прилагат различни правила, които понякога дори си противоречат. В контекста на тази правна несигурност участието на държавите членки в морски операции, координирани от Агенцията, беше слабо по отношение на приноса им откъм плавателни съдове и човешки ресурси. Това на свой ред възпрепятстваше ефективността на операциите и подкопаваше усилията за постигане на солидарност на равнището на ЕС.

Целта на Решението беше да се укрепи защитата на основните права и да се гарантира зачитането на принципа на забрана за връщане при морски операции. Някои държави членки, членове на Европейския парламент, организации за защита на правата на човека и представители на академичните среди изразиха съмнения дали при морски операции, координирани от Агенцията, особено в открито море, се спазват основните права и правата на бежанците. Решението имаше за цел да отговори на тези опасения чрез въвеждането на набор от гаранции, с които да се подсигури спазването на тези права, като например изискването за информиране на заловените или спасени лица относно мястото на сваляне на брега, отделянето на специално внимание на нуждите на уязвимите лица и изискването за граничните служители да бъдат запознати със съответните разпоредби относно основните права и бежанското право.

Решението беше прието на 26 април 2010 г. като решение на Съвета в съответствие с процедурата по регулиране с контрол. Европейският парламент счете, че то е трябвало да бъде прието съгласно обикновената законодателна процедура, а не по процедурата по комитология. Поради това Парламентът сезира Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) срещу Съвета с искане за отмяна на Решението.

1.2. Дело C-355/10: Европейски парламент срещу Съвет⁵

Европейският парламент счете, че Решението надхвърля пределите на предоставените по член 12, параграф 5 от Кодекса на шенгенските граници правомощия, тъй като: i) с Решението се въвеждат нови съществени елементи в Кодекса на шенгенските граници; ii) с Решението се изменят съществени елементи от Кодекса на шенгенските граници; и iii) с Решението се променя съдържанието на Регламент (ЕО) № 2007/2004⁶. Съдът повдигна възражение за недопустимост на жалбата и при условията на евентуалност, счете жалбата за неоснователна. Комисията, като единствена встъпила страна, действа в подкрепа на Съвета.

Съдът постанови решението си на 5 септември 2012 г. Той отмени обжалваното решение въз основа на първото основание, тъй като счете, че разпоредбите относно мерките за залавяне, спасяване и сваляне на брега са съществени елементи от основния акт, а именно Кодекса на шенгенските граници. Той не разгледа дали с Решението се изменят съществени елементи от Кодекса на шенгенските граници, нито дали се променя съдържанието на Регламент (ЕО) № 2007/2004.

⁵ Дело C-355/10: Европейски парламент срещу Съвет на Европейския съюз на следния адрес: [http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&lgres=en&nat=&oqp=&dates=&lg=&language=bg&jur=C%20CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=C-355%252F10&td=ALL&pcs=O&avg=&page=1&mat=or&jge=&for=&cid=13866](http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?pro=&lgres=en&nat=&oqp=&dates=&lg=&language=bg&jur=C%20CT%2CF&cit=none%252CC%252CCJ%252CR%252C2008E%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252C%252Ctrue%252Cfalse%252Cfalse&num=C-355%252F10&td=ALL&pcs=O&avg=&page=1&mat=or&jge=&for=&cid=13866) (все още непубликувано в сборниците на Съда на ЕС).

⁶ Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета от 26 октомври 2004 г. за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз, OB L 349, 25.11.2004 г., стр. 1.

Съдът реши да запази правните последици на Решението до заменянето му с нови правила в разумен срок.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАННИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

При оценяването на нуждата от извършване на оценка на въздействието бяха взети под внимание следните съображения.

Първо, приемането на Решение 2010/252/ЕС на Съвета беше предшествано от значителен обем подготвителна работа. През 2005 г. Съветът изиска Комисията да разгледа правната рамка, приложима за морските операции по наблюдение на границите, и впоследствие да изготви правила на равнището на Съюза. През 2007 г. Комисията представи изследване, в което анализира международната правна рамка във връзка с наблюдението на външните морски граници и пречките пред нейното ефективно прилагане⁷. През същата година Комисията създаде неофициална група, включваща експерти от държавите членки, Агенцията, Службата на върховния комисар на ООН за бежанците и Международната организация по миграция, с цел изготвяне на насоки за провеждането на морски операции, координирани от Агенцията. Резултатите от работата на тази неофициална група бяха използвани от Комисията като основа за нейния първи проект на предложение, представен съгласно процедурата по комитология.

Второ, с оглед на изготвянето на настоящото предложение Комисията се консултира с държавите членки и с Агенцията чрез експертна група по въпросите на външните граници, за да определи до каква степен настоящото предложение следва да отразява съдържанието на Решението. По принцип държавите членки счетоха, че настоящото предложение следва да се основава на Решението, като се запази ограничението на неговото приложно поле до морските операции, координирани от Агенцията, бъдат подсилени разпоредбите за защита на основните права, бъде изяснена разликата между мерките за залавяне и спасяването, бъде разгледан въпросът за свалянето на брега и бъде осигурена съгласуваност с международните задължения, като същевременно се вземат предвид промените в законодателството и в съдебната практика на равнището на ЕС и на международно равнище.

Трето, като отмени Решение 2010/252/ЕС на Съвета, Съдът изиска то да бъде заменено в разумен срок. Въпреки че в решението на Съда няма определение на понятието „разумен срок“, се приема, че предвид на вероятността обсъжданията между двамата европейски законодатели да се окажат трудни и продължителни Комисията следва да действа бързо.

Поради това бе счетено, че настоящото предложение не трябва да бъде придружено от оценка на въздействието.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се основава на член 77, параграф 2, буква г) от Договора за функционирането на Европейския съюз. С цел разработване на политика за външните граници, включително осигуряване на ефективно наблюдение на външните граници, както е предвидено в член 77, параграф 1, в член 77, параграф 2, буква г) се предвижда, че Европейският парламент и Съветът приемат, в съответствие с обикновената

⁷ Работен документ на службите на Комисията: Изследване относно актовете на международното право за борба с незаконната имиграция по море, SEC(2007) 691.

законодателна процедура, „всички необходими мерки за постепенното въвеждане на интегрирана система за управление на външните граници“.

Целта на политиката на Съюза в областта на външните граници на ЕС е да гарантира ефективния мониторинг на преминаването на външните граници, включително чрез наблюдение на границите. Целта на наблюдението на границите е да се предотврати неразрешено преминаване на границите, да се противодейства на трансграничната престъпност и да бъдат заловени лицата, които преминават границите по нередовен начин, или да бъдат предприети други мерки срещу тях. Наблюдението на границите следва да осигури ефективно предотвратяване и разубеждаване на лицата да заобикалят проверките по граничните контролно-пропускателни пунктове. За тази цел наблюдението на границите не се ограничава до откриването на опити за нередовно преминаване на граница, но също така включва и мерки, като например залавянето на кораби, за които се предполага, че се опитват да проникнат в Съюза, без да преминат гранични проверки, както и правила, насочени към справяне със ситуации, като например търсене и спасяване, които могат да възникнат по време на морска операция, и правила, целящи успешното провеждане на такава операция.

Тъй като целите на действието, което следва да се предприеме, а именно приемането на специални правила за наблюдението на морските граници, извършвано от служителите на граничната охрана и координирано от Агенцията, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки вследствие на различията в тяхното право и практики и могат поради многонационалния характер на операциите да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора за Европейския съюз.

Съгласно принципа на пропорционалност, посочен в член 5 от Договора за Европейския съюз, настоящият регламент не надхвърля строго необходимото за постигането на тези цели.

Въз основа на тези принципи, какъвто беше случаят и при Решението, настоящото предложение се прилага само в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Агенцията, и не се отнася до дейностите по наблюдение, извършвани индивидуално от държавите членки или при сътрудничество извън тази рамка.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не създава финансова или административна тежест за Съюза. Следователно няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

5.1. Сравнение между настоящото предложение и Решение 2010/252/ЕС на Съвета

Приложното поле и съдържанието на настоящото предложение са подобни на тези на Решението. Представените в предложението изменения спрямо Решението се основават на промените в законодателството и в съдебната практика, като например изменението на Регламент (ЕО) № 2007/2004⁸ и решението на Европейския съд по правата на человека

⁸ Регламент (ЕС) № 1168/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз, OB L 304, 22.11.2011 г., стр 1.

по дело *Hirsi Jamaa и други срещу Италия*⁹ относно необходимостта да се осигури яснота по отношение на понятията за залавяне и спасяване, както и на практическия опит на държавите членки и на Агенцията при прилагането на разпоредбите на Решението.

5.1.1. Форма

Изборът на правен инструмент и процедурите за вземане на решение са различни. Настоящият акт е предложение за регламент, адресирано до всички държави членки в съответствие с Договорите, и следва да бъде приет в съответствие с обикновената законодателна процедура. Формата му отразява избора на правен инструмент и се състои от преамбул (позовавания и осемнадесет съображения) и единадесет члена, разделени в четири глави. Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки. От друга страна, Решението беше прието като мярка за изпълнение в съответствие с процедурата по регулиране с контрол. То се състои се от преамбул (позовавания и осемнадесет съображения), два члена и приложение, разделено на две части. В част I от приложението се определят правила за операциите по морските граници, координирани от Агенцията, а част II се състои от незадължителни насоки за ситуацията на търсене и спасяване и за свалянето на брега в контекста на морски операции, координирани от Агенцията.

5.1.2. Съдържание

Приложното поле на настоящото предложение е същото както това на Решението, а именно морските операции по наблюдение на границите, провеждани от държавите членки и координирани от Агенцията (член 1). Въпреки че в Решението понятието „наблюдение на границите“ се разбира като включващо мерки за залавяне и правила за спасяване по време на операции по наблюдение на границите, имаше съмнения относно това дали тези мерки наистина попадат в обхвата на понятието за наблюдение на границите, както е определено в Кодекса на шенгенските граници. Настоящото предложение обхваща изрично това по-широко понятие за наблюдението на границите, като в него се посочва, че наблюдението на границите не се ограничава до откриването на опити за незаконно преминаване на граница, но също така се отнася и до мерки, като например мерки за залавяне и правила, насочени към справяне със ситуации, като например търсене и спасяване, които могат да възникнат по време на морска операция, и правила, предназначени за успешното провеждане на такава операция (съображение 1 и глава III).

При преразглеждането на Решението трябваше да бъдат взети под внимание измененията на Регламент (ЕО) № 2007/2004. Понастоящем Агенцията е натоварена също така с подпомагане на държавите членки при обстоятелства, изискващи увеличена техническа помощ по външните граници, като се има предвид, че някои случаи могат да включват хуманитарни извънредни ситуации и спасяване в морето. Това означава, че въпреки че Агенцията не се превръща в орган за търсене и спасяване, нито поема функциите на център за координация на спасителните дейности, по време на морски операции тя помага на държавите членки да изпълняват задължението си съгласно международното морско право за оказване на помощ на бедстващи лица. В настоящото предложение се определят правилата за справяне с такива ситуации по време на морска операция, координирана от Агенцията (съображение 2 и член 9).

⁹ Решение на Европейския съд по правата на човека (голям състав) от 23 февруари 2012 г. (Жалба № 27765/09); достъпно на следния адрес: [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109231#{"itemid":\["001-109231"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109231#{)

С изменението на Регламент (ЕО) № 2007/2004 оперативният план се превърна в правно обвързващ инструмент по отношение на всички операции, координирани от Агенцията, а не само по отношение на бързите интервенции. Съдържанието на оперативния план е посочено в членове 3а и 8д от Регламент (ЕО) № 2007/2004, които се отнасят конкретно до морски операции. Предвидено е правилата, посочени в настоящото предложение, да бъдат част от оперативния план, изготвен в съответствие с Регламент (ЕО) № 2007/2004, като се вземат предвид изискванията за морски операции.

В настоящото предложение са взети предвид също така промените в законодателството и в съдебната практика относно защитата на основните права. В разпоредбите на член 4, в който се разглеждат защитата на основните права и принципът на забрана за връщане при морски операции, се обръща внимание на опасенията, изразени от Европейския съд по правата на човека в решението му по дело *Hirsi Jamaa и други срещу Италия*, по отношение на свалянето на брега на заловени или спасени лица в трети държави, както във връзка с отношенията между държавите членки и трети държави, така и във връзка със задълженията на държавите членки по отношение на лицето. Този член се отнася до прилагането на практика на принципа на забрана за връщане, залегнал в член 19, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз. В случай на сваляне на брега в трета държава заловените или спасени лица трябва да бъдат идентифицирани и личното им положение трябва да бъде преценено, доколкото е възможно, преди свалянето на брега. Те трябва също така да бъдат информирани по подходящ начин относно мястото на сваляне на брега и трябва да им се даде възможност да изразят всички основания, поради които смятат, че свалянето на брега на предложеното място е в нарушение на принципа на забрана за връщане. С това правило се гарантира, че мигрантите са информирани относно своята ситуация и предложеното място за сваляне на брега, като по този начин им се предоставя възможност да изкажат своите възражения.

В глава III от настоящото предложение се прави ясно разграничение между откриване, залавяне и спасяване. По отношение на залавянето в настоящото предложение, едновременно със запазването на същия набор от мерки като този в Решението, се прави разграничение между мерките, които могат да бъдат предприети в териториалното море (член 6), в открито море (член 7) и в прилежащата зона¹⁰ (член 8), като по този начин се изясняват условията, при които тези мерки могат да бъдат предприети, и правното основание, на база на което могат да бъдат предприемани действия особено що се отнася до кораби без държава. Въз основа на Протокола срещу незаконния трафик на мигранти по суша, вода и въздух залавянето на кораби в открито море сега е ясно обвързано с изискването за основателно подозрение, че корабът участва в трафик на мигранти. Както и в Решението, упражняването на компетентността в открито море трябва винаги да се основава на разрешението на държавата на знамето.

¹⁰ Прилежащата зона е регламентирана в член 33 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право. Това е зона, прилежаща към териториалното море, и тя не може да се разпростира на повече от 24 морски мили от изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море. Тя представлява част от изключителната икономическа зона или открыто море, в зависимост от това дали крайбрежната държава е обявила изключителна икономическа зона, и е зона, в която се прилага свободата на корабоплаването. Въпреки че не е част от териториалното море, крайбрежната държава може да упражнява в нея необходимия контрол за предотвратяването на нарушения и наказването за нарушения на нейните митнически, данъчни, имиграционни или санитарни закони и правила, действащи на нейна територия или в нейното териториално море.

По отношение на ситуацията на търсене и спасяване текстът на настоящото предложение остава сходен с този на Решението (член 9). Текстът е приведен в съответствие с този в Международната конвенция от 1979 г. за търсене и спасяване по море и Международния наръчник за търсене и спасяване във въздуха и по море (International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual (IAMSAR)). Също така въз основа на тези международни инструменти в предложението са включени и критерии относно това кога даден кораб се счита в ситуация на несигурност (член 9, параграф 3), на тревога (член 9, параграф 4) и в бедствено положение (член 9, параграф 5), както и определение за център за координация на спасителните дейности (член 2, параграф 12).

В настоящото предложение по различен начин от Решението е разгледан въпросът за свалянето на брега по отношение на залавянето и спасяването (член 10). Когато залавянето става в териториалното море или в прилежащата зона, свалянето на брега се извършва в крайбрежната държава членка. Когато залавянето е в открито море, при условие че бъдат гарантирани защитата на основните права и принципът на забрана за връщане, свалянето на брега може да се извършва в третата държава, от която е отпътувал корабът. Ако това не е възможно, тогава свалянето на брега се осъществява в държавата членка домакин.

По отношение на свалянето на брега след спасителна операция настоящото предложение се позовава на понятието „безопасно място“, както е определено в Насоките за третиране на хора, спасени в морето, публикувани от Международната морска организация¹¹, като се вземат предвид аспектите на основните права¹² (член 2, параграф 11 и член 10, параграф 4), и от държавите членки се изисква да си сътрудничат с отговорния център за координация на спасителните дейности с цел осигуряване на подходящо пристанище или безопасно място и гарантиране на бързо и ефективно сваляне на брега. В настоящото предложение се взема предвид фактът, че на този етап морските и въздушните екипи действат под координацията на центъра за координация на спасителните дейности, който определя подходящото пристанище или място на сваляне на брега. Въпреки това в него също така се предвижда възможността морските екипи да извършват сваляне на брега в държавата членка домакин, ако те не са освободени от задължението да оказват помощ на бедстващи лица във възможно най-кратък срок, като се вземат предвид безопасността на спасените лица и на самия морски екип.

¹¹ Резолюция MSC.167(78), приета на 20 май 2004 г.

¹² Резолюция 1821(2011) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за установяване на правила за наблюдението на морските външни граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква г) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Целта на политиката на Съюза в областта на неговите външни граници е да гарантира ефективния мониторинг на преминаването на външните граници, включително чрез наблюдение на границите. Целта на наблюдението на границите е да се предотврати неразрешено преминаване на границите, да се противодейства на трансграничната престъпност и да бъдат заловени лицата, които преминават границите по нередовен начин, или да бъдат предприети други мерки срещу тях. Наблюдението на границите следва да осигури ефективно предотвратяване и разубеждаване на лицата да заобикалят проверките по граничните контролно-пропускателни пунктове. За тази цел наблюдението на границите не се ограничава до откриването на опити за нередовно преминаване на граница, но също така се отнася и до мерки, като например залавянето на кораби, за които се предполага, че се опитват да проникнат в Съюза, без да преминат гранични проверки, както и правила, насочени към справяне със ситуации, като например търсене и спасяване, които могат да възникнат по време на морска операция по наблюдение на границите, и правила, целящи успешното провеждане на такава операция.
- (2) Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз („Агенцията“), създадена с Регламент (EO) № 2007/2004 на Съвета от 26 октомври 2004 г.¹³, отговаря за координирането на оперативното сътрудничество между държавите членки в областта на управлението на външните граници, включително по отношение наблюдението на границите. Агенцията е натоварена също така с подпомагане на държавите членки при обстоятелства, изискващи увеличена техническа помощ по външните граници, като се вземе предвид, че някои случаи могат да включват хуманитарни извънредни ситуации и спасяване в морето. За по-нататъшното укрепване на сътрудничеството са необходими специални

¹³

OB L 349, 25.11.2004 г., стр. 1.

правила по отношение на дейностите по наблюдение на границите, осъществявани от морски или въздушни екипи на една държава членка по морските граници на друга държава членка или в открито море в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Агенцията.

- (3) Въвеждането на Европейската система за наблюдение на границите (EUROSUR), създадена с Регламент (ЕС) № [...] на Европейския парламент и на Съвета от [...] г., следва да засили обмена на информация и оперативното сътрудничество между държавите членки и с Агенцията. Това гарантира, че осведомеността за ситуацията и способността/капацитетът за реакция на държавите членки се подобряват значително, включително с подкрепата на Агенцията, за целите на откриването и предотвратяването на нередовна миграция, за борбата с трансграничната престъпност и за допринасяне за защитата и спасяването на живота на мигрантите на външните граници на държавите членки. При координирането на операциите по наблюдение на границите Агенцията следва да предоставя на държавите членки информация и анализ относно тези операции.
- (4) По време на операции по наблюдение на границите държавите членки и Агенцията следва да спазват своите задължения съгласно Конвенцията на ООН по морско право, Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, Международната конвенция за търсене и спасяване по море, Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и Протокола към нея срещу незаконния трафик на мигранти по суше, море и въздух, Конвенцията за статута на бежанците, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, Международния пакт за граждansки и политически права, Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание и други съответни международни инструменти.
- (5) В съответствие с Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници)¹⁴ и с общите принципи на законодателството на Съюза всяка мярка, предприета в хода на операция по наблюдение, следва да бъде пропорционална на целите, които се преследват, и недискриминационна и да зачита изцяло човешкото достойнство, основните права и правата на бежанците и на търсещите убежище лица, включително принципа на забрана за връщане. Държавите членки и Агенцията са обвързани от разпоредбите на достиженията на правото на Съюза в областта на убежището, и по-специално от Директива 2005/85/ЕО на Съвета от 1 декември 2005 г. относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки¹⁵, по отношение на молбите за предоставяне на убежище, подадени на територията на държавите членки, включително на границата и в транзитните зони.
- (6) Евентуалното наличие на споразумение между държава членка и трета държава не може да освобождава държавите членки от тези задължения, когато на тях им е известно или би трявало да им е известно, че системните недостатъци на процедурата за предоставяне на убежище и условията за приемане на търсещи убежище лица в тази трета държава съставляват сериозни основания да се смята,

¹⁴

OB L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

¹⁵

OB L 326, 13.12.2005 г., стр. 13.

че лицето, търсещо убежище, е изложено на реална опасност от нечовешко или унизително отношение, или когато те знаят или би трябвало да знаят, че тази трета държава участва в практики, които противоречат на принципа на забрана за връщане.

- (7) По време на морска операция по наблюдение на границите може да възникне ситуация, при която да бъде необходимо да се окаже помощ на бедстващи лица. В съответствие с международното право всяка държава следва да изисква от капитана на кораб, плаващ под нейно знаме, да оказва помощ на всяко открито в морето лице, което е в опасност от изгубване, и възможно най-бързо да пристъпва към спасяване на бедстващи лица, ако това може да се извърши без сериозна опасност за кораба, неговия екипаж или пътниците. Тази помощ следва да бъде оказана независимо от гражданството или статута на нуждаещите се лица и от обстоятелствата, при които са открити.
- (8) Това задължение следва да се изпълнява от държавите членки в съответствие с приложимите разпоредби на международните инструменти, уреждащи ситуацията на търсене и спасяване, и в съответствие с изискванията по отношение на защитата на основните права. Настоящият регламент следва да не засяга отговорностите на органите по търсене и спасяване, включително гарантирането, че координацията и сътрудничеството се осъществяват по такъв начин, че спасените лица могат да бъдат транспортирани до пристанище или до безопасно място.
- (9) По силата на Регламент (ЕО) № 2007/2004 операциите по наблюдение на границите, координирани от Агенцията, се провеждат в съответствие с оперативен план. Съобразно с това по отношение на морските операции оперативният план следва да включва конкретна информация за прилагането на съответната компетентност и законодателство в географската област, в която се провежда съвместната операция или пилотният проект, включително препратки към международното право и правото на Съюза относно залавянето, спасяването по море и свалянето на брега. От своя страна, настоящият регламент урежда въпросите, свързани с откриването, спасяването по море и свалянето на брега в контекста на морските операции по наблюдение на границите, координирани от Агенцията.
- (10) Практиката съгласно Регламент (ЕО) № 2007/2004 е, че за всяка морска операция се създава координационна структура в рамките на държавата членка домакин, в чийто състав са включени служители от държавата членка домакин, гост-служители и представители на Агенцията, включително координиращият служител на Агенцията. Тази координационна структура, обикновено наричана международен координационен център, следва да се използва като средство за комуникация между служителите, участващи в морската операция, и съответните органи.
- (11) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, а именно правото на живот, човешкото достойнство, забраната на изтезанията и нечовешкото или унизително отношение или наказание, правото на свобода и сигурност, принципа на забрана за връщане, недискриминацията, правото на ефективни правни средства за защита, правото на убежище и правата на детето.
- (12) Тъй като целите на действието, което следва да се предприеме, а именно приемането на специални правила за наблюдение на морските граници от

служителите на граничната охрана, чиято дейност е координирана от Агенцията, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки вследствие на различията в тяхното право и практики и могат поради многонационалния характер на операциите да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора. Съгласно принципа на пропорционалност, посочен в този член, настоящият регламент не надхвърля строго необходимото за постигане на тези цели.

- (13) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, по силата на част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, в срок от шест месеца след приемането на настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от този протокол, дали да го въведе в националното си право.
- (14) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, склучено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген¹⁶, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/EО на Съвета¹⁷ относно определени условия по прилагането на посоченото споразумение.
- (15) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹⁸, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/EО във връзка с член 3 от Решение 2008/146/EО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване на това споразумение от името на Европейската общност¹⁹.
- (16) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение

¹⁶ OB L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

¹⁷ OB L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.

¹⁸ OB L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

¹⁹ OB L 53, 27.2.2008 г., стр. 1.

1999/437/EO²⁰ във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на този протокол²¹.

- (17) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва, в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген.²² Следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (18) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген²³. Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Обхват

Настоящият регламент се прилага за операциите по наблюдение на границите, извършвани от държавите членки на техните морски външни граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз.

Член 2

Дефиниции

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „Агенция“ означава Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз, създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004;
2. „морска операция“ означава съвместна операция, пилотен проект или бърза намеса, провеждани от държавите членки за наблюдението на техните морски външни граници под координацията на Агенцията;
3. „държава членка домакин“ означава държава членка, в която се провежда дадена морска операция или от която морската операция е започнала;

²⁰ OB L 176, 10.7.1999 г., стр. 31.

²¹ OB L 160, 18.6.2011 г., стр. 19.

²² OB L 131, 1.6.2000 г., стр. 43.

²³ OB L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

4. „участваща държава членка“ означава държава членка, която участва в морска операция чрез предоставянето на активи или човешки ресурси, но не е държава членка домакин;
5. „участващ екип“ означава морски или въздушен екип на държава членка домакин или на участваща държава членка;
6. „международн координационен център“ означава координационната структура, създадена в рамките на държавата членка домакин за координирането на морската операция;
7. „национален координационен център“ означава националният координационен център, създаден за целите на Европейската система за наблюдение на границите (EUROSUR) в съответствие с Регламент (ЕС) № [.../...];
8. „кораб“ означава кораб или всеки друг плавателен съд, използван в морето;
9. „кораб без държава“ означава кораб без националност или който може да бъде смятан за кораб без националност, ако никоя държава не му е дала право да плава под нейно знаме или ако плава под знамената на две или повече държави, използвайки знамето на едната или на другата според ситуацията;
10. „Протокол срещу незаконния трафик на мигранти“ означава Протоколът срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност, подписан в Палермо, Италия, през декември 2000 г.;
11. „безопасно място“ означава място, където се счита, че спасителните операции са приключили, и където не е застрашен животът на спасените лица, включително по отношение на защитата на техните основни права, където могат да бъдат удовлетворени основните им човешки потребности и откъдето може да бъде организирано транспортирането на спасените лица до следващото или до крайното им местоназначение;
12. „център за координация на спасителните дейности“ означава екип, отговарящ за настърчаване на ефикасното организиране на услугите по търсене и спасяване и за координиране на провеждането на операциите по търсене и спасяване в рамките на района за търсене и спасяване, както е определен в Международната конвенция от 1979 г. за търсене и спасяване по море.

ГЛАВА II

ОБЩИ ПРАВИЛА

Член 3

Безопасност в морето

Мерките, предприети за целите на морска операция, се провеждат по начин, който не излага на риск безопасността на заловените или спасени лица и безопасността на участващите екипи.

Член 4

Заштита на основните права и принципа на забрана за връщане

1. Никое лице не се сваля на брега на държава, нито се предава по друг начин на органите на държава, ако съществува сериозен риск в нея съответното лице да бъде подложено на смъртно наказание, изтезания или други форми на нечовешко или унизително отношение или наказание или то да бъде експулсирано, отстранено или екстрадирано от нея в друга държава в нарушение на принципа на забрана за връщане.
2. Преди да се вземе решение за сваляне на брега в трета държава, участващите екипи отчитат общата ситуация в тази трета държава и заловените или спасени лица не могат да бъдат свалени на брега в тази трета държава, когато държавата членка домакин или участващите държави членки знаят или би трябвало да знаят, че тази трета държава участва в практики, посочени в параграф 1.
3. В случай на сваляне на брега в трета държава участващите екипи идентифицират заловените или спасени лица и преценяват личното им положение, доколкото е възможно, преди свалянето на брега. Те информират по подходящ начин заловените или спасени лица относно мястото на сваляне на брега и им дават възможност да изразят всички основания, поради които смятат, че свалянето на брега на предложеното място е в нарушение на принципа на забрана за връщане.
4. По време на цялата морска операция участващите екипи отчитат специалните нужди на децата, жертвите на трафик, лицата, нуждаещи се от спешна медицинска помощ, лицата, нуждаещи се от международна закрила, и другите лица в особено уязвимо положение.
5. Служителите на граничната охрана, участващи в морска операция, преминават обучение относно съответните разпоредби за основните права, бежанско право и международния правен режим за търсене и спасяване.

ГЛАВА III

СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА

Член 5

Откриване

1. При откриване на кораб, за който съществува подозрение, че преминава или възnamерява да премине границата по неправомерен начин, участващите екипи се приближават до него, за да бъде идентифициран и да се установи националността му, като до приемане на допълнителни мерки корабът се наблюдава от безопасно разстояние. Участващите екипи съобщават незабавно информацията за кораба на международния координационен център.
2. Когато корабът се готви да навлезе или вече е навлязъл в териториалното море или в прилежащата зона на държава членка, която не участва в морската операция, участващите екипи съобщават информацията за кораба на международния координационен център, който предава тази информация на националния координационен център на съответната държава членка.
3. Участващите екипи съобщават информацията за всеки кораб, за който съществува подозрение, че извършва незаконни дейности по море извън обхвата на морската операция, на международния координационен център,

който я изпраща на националния координационен център на съответната(ите) държава(и) членка(и).

Член 6

Залавяне в териториалното море

1. В териториалното море на държавата членка домакин или на участваща държава членка участващите екипи предприемат една или повече от следните мерки, когато са налице разумни основания да се подозира, че даден кораб превозва хора, които имат намерение да избегнат проверките по граничните контролно-пропускателни пунктове, или се занимава с незаконен трафик на мигранти по море:
  - а) изискване на информация и документи относно собствеността, регистрацията и пътуването и относно самоличността, гражданството и други съответни данни за лицата на борда;
  - б) спиране, качване на борда и претърсване на кораба, товара му и лицата на борда, както и разпитване на тези лица;
  - в) уведомяване на лицата на борда, че нямат право да преминават границата и че лицата, управляващи плавателния съд, могат да бъдат подведени под отговорност за улесняване на пътуването;
  - г) задържане на кораба и на лицата на борда;
  - д) издаване на заповед корабът да промени курса си към напускане на териториалното море или прилежащата зона или към местоназначение, различно от териториалното море или прилежащата зона, включително придвижване на плавателния съд или оставане в близост до него, докато промени курса си в тази посока;
  - е) отвеждане на кораба или на лицата на борда в държавата членка домакин или в друга държава членка, участваща в операцията, или в крайбрежната държава членка.
2. Държавата членка домакин или участващата държава членка, в чието териториално море се извършва залавянето, разрешава посочените в параграф 1 мерки и инструктира участващия екип по подходящ начин чрез международния координационен център. Участващият екип информира държавата членка домакин чрез международния координационен център, когато капитанът на кораба иска да бъде уведомен дипломатически служител или консулско дължностно лице на държавата на знамето.
3. Когато са налице разумни основания да се подозира, че кораб без националност или който може да бъде смятан за кораб без националност, превозва хора, които имат намерение да избегнат проверките по граничните контролно-пропускателни пунктове, или се занимава с незаконен трафик на мигранти по море, държавата членка домакин или участващата държава членка, в чието териториално море е задържан корабът без държава, разрешава и нареджа на участващия екип да го спре и да предприеме някоя от мерките, посочени в параграф 1.
4. Всички оперативни дейности в териториалното море на държава членка, която не участва в морската операция, се извършват в съответствие с разрешението

на тази държава членка. Международният координационен център се уведомява за всяка комуникация с тази държава членка и за последващите действия, които са разрешени от тази държава членка.

Член 7

Залавяне в открито море

1. В открито море участващите екипи приемат една или повече от следните мерки, когато са налице разумни основания да се подозира, че даден кораб се занимава с незаконен трафик на мигранти по море, при условие че получат разрешение от държавата на знамето в съответствие с Протокола срещу незаконния трафик на мигранти:
  - а) изискване на информация и документи относно собствеността, регистрацията и пътуването и относно самоличността, гражданството и други съответни данни за лицата на борда;
  - б) спиране, качване на борда и претърсване на кораба, товара му и лицата на борда, както и разпитване на тези лица;
  - в) уведомяване на лицата на борда, че нямат право да преминават границата и че лицата, управляващи плавателния съд, могат да бъдат подведени под отговорност за улесняване на пътуването;
  - г) задържане на кораба и на лицата на борда;
  - д) издаване на заповед корабът да промени курса си към напускане на териториалното море или прилежащата зона или към местоназначение, различно от териториалното море или прилежащата зона, включително придвижване на плавателния съд или оставане в близост до него, докато промени курса си в тази посока;
  - е) отвеждане на кораба или на лицата на борда в трета държава или предаване по друг начин на кораба или на лицата на борда на органите на трета държава;
  - ж) отвеждане на кораба или на лицата на борда в държавата членка домакин или в друга държава членка, участваща в операцията.
2. Когато корабът плава под знамето на държавата членка домакин или на участваща държава членка или носи обозначение на регистрация в държавата членка домакин или в участваща държава членка, тази държава членка, след потвърждаване на националната принадлежност на кораба, разрешава мерките, посочени в параграф 1.
3. Ако корабът плава под знамето на държава членка, която не участва в морската операция, или на трета държава или ако носи обозначение на регистрация в държава членка, която не участва в морската операция, или на трета държава, държавата членка домакин или участваща държава членка, в зависимост от това чий участващ екип е задържал този кораб, уведомява държавата на знамето, иска потвърждаване на регистрацията и ако националността бъде потвърдена, отправя искане за разрешение от държавата на знамето да предприеме някоя от мерките, посочени в параграф 1. Държавата членка домакин или участващата държава членка уведомява международния

координационен център за всяка комуникация с държавата на знамето и за мерките, разрешени от държавата на знамето.

4. Когато, макар да плава под чуждо знаме или да отказва да покаже знамето си, има разумни основания да се подозира, че всъщност корабът е със същата националност като тази на участващ екип, екипът проверява правото на кораба да плава под това знаме. За тази цел той може да се доближи до кораба, за който съществуват подозрения. Ако след проверката на документите подозренията останат, екипът извършва по-нататъшно обследване на борда на кораба, като действа с нужното внимание. По подходящи канали се осъществява връзка с участващата държава членка, под чието знаме корабът заявява, че плава.
5. Когато, макар да плава под чуждо знаме или да отказва да покаже знамето си, има разумни основания да се подозира, че всъщност корабът е с националността на държавата членка домакин или друга участваща държава членка, участващият екип проверява правото на кораба да плава под нейното знаме след разрешение от тази държава членка.
6. Ако в случаите, посочени в параграфи 4 и 5, подозренията относно националността на кораба се оправдаят, държавата членка домакин или участващата държава членка разрешава мерките, посочени в параграф 1.
7. До получаване на разрешение от държавата, под чието знаме плава корабът, или в отсъствие на такова корабът се наблюдава от безопасно разстояние. Не се предприемат никакви други мерки без изрично разрешение от държавата на знамето освен необходимите за отстраняване на непосредствена опасност за човешкия живот или такива, които произтичат от имащи отношение двустранни или многострани споразумения.
8. Когато са налице разумни основания да се подозира, че кораб, който е без националност или може да бъде смятан за кораб без националност, се занимава с незаконен трафик на мигранти по море, участващият екип може да се качи на борда на кораба и да го спре, за да провери липсата на националност. Ако се окаже, че подозренията са основателни, може да бъдат предприети допълнителни подходящи мерки, предвидени в параграф 1, в съответствие с националното законодателство и с международното право.
9. Държава членка, която е предприела мярка в съответствие с параграф 1, незабавно уведомява държавата на знамето за резултатите от тази мярка.
10. Националният служител, представляващ държавата членка домакин или участваща държава членка в международния координационен център, се определя в съответствие с националното законодателство за компетентен да разрешава проверката на правото на кораб да плава под знамето на съответната държава членка или предприемането на мерките, посочени в параграф 1.
11. Когато основанията за подозрение, че даден кораб участва в незаконен трафик на мигранти в открито море, се окажат неоснователни или участващият екип не е компетентен да действа, но продължава да съществува основателно подозрение, че корабът превозва лица, които възнамеряват да достигнат до границата на държава членка и да заобикалят проверките на гранично-пропускателните пунктове, този кораб продължава да бъде наблюдаван. Международният координационен център съобщава информацията за кораба

на националния координационен център на държавите членки, към които той се е насочил.

Член 8

Залавяне в прилежащата зона

1. В зона, прилежаща към териториалното море на държава членка, която е държава членка домакин или участваща държава членка, мерките, предвидени в член 6, параграф 1, се предприемат в съответствие с член 6, параграф 2.
2. Мерките, предвидени в член 6, параграф 1, не се предприемат в прилежащата зона на държава членка, която не участва в морската операция, без разрешение на тази държава членка. Международният координационен център се уведомява за всяка комуникация с тази държава членка и за последващите действия, които са разрешени от тази държава членка.
3. Когато кораб без държава преминава транзитно през прилежащата зона, се прилага член 7, параграф 8.

Член 9

Ситуации на търсене и спасяване

1. По време на морска операция участващите екипи оказват помощ на всеки кораб или лице, изпаднали в беда в морето. Екипите оказват помощ независимо от националността или статута на лицето или обстоятелствата, при които то е открито.
2. Когато в хода на морска операция е изправен пред ситуация на несигурност, тревога или беда по отношение на даден кораб или всяко лице на борда, участващият екип изпраща възможно най-бързо цялата налична информация на центъра за координация на спасителните дейности, отговорен за района за търсене и спасяване, в който е възникнала ситуацията.
3. Корабът или лицата на борда се считат в ситуация на несигурност, по-специално когато:
  - a) е налице съмнение за безопасността на кораба и на лицата на борда; или
  - b) липсва информация относно придвижването или положението на кораба.
4. Корабът или лицата на борда се считат в ситуация на тревога, по-специално когато:
  - a) са налице опасения по отношение на безопасността на кораба или на лицата на борда поради информация, че съществуват сериозни трудности, но не до степен, при която е вероятно настъпването на бедствено положение; или
  - b) е налице продължителна липса на информация относно придвижването или положението на кораба.
5. Корабът или лицата на борда се считат в бедствено положение, по-специално когато:
  - a) е получена сигурна информация, че кораб или лице, намиращо се на борда, е в опасност и се нуждае от незабавна помощ; или

- б) опитите да се установи контакт с кораба са неуспешни и неуспешни запитвания сочат, че корабът вероятно е в беда; или
  - в) е получена информация, която показва, че оперативната ефективност на кораба е била нарушена до степен, при която е вероятно настъпването на бедствено положение.
6. При оценката на ситуацията за целите на параграфи 3—5 участващите екипи вземат предвид всички имащи отношение елементи, включително:
- а) наличието на искане за помощ;
  - б) плавателната годност на кораба и вероятността той да не достигне крайното си местоназначение;
  - в) броя пътници с оглед на вида на кораба и неговото състояние;
  - г) наличието на необходимите за достигане до брега запаси, като гориво, вода, храна;
  - д) присъствието на квалифициран екипаж и команден състав на кораба;
  - е) наличието на оборудване за безопасност и на навигационно и комуникационно оборудване и капацитета му;
  - ж) присъствието на пътници, нуждаещи се от спешна медицинска помощ;
  - з) присъствието на починали пътници;
  - и) присъствието на бременни жени или на деца;
  - й) метеорологичните условия и условията за корабоплаване, включително прогнозите за тези условия.
7. Участващите екипи незабавно съобщават оценката си на положението на отговорния център за координация на спасителните дейности. В очакване на инструкции от центъра за координация на спасителните дейности участващите екипи предприемат всички подходящи мерки за гарантиране на безопасността на съответните лица.
8. Наличието на бедствено положение не зависи и не се определя непременно от действително отправено искане за помощ. Когато, въпреки че се приема, че корабът е в бедствено положение, лицата на борда откажат да приемат помощ, участващият екип информира центъра за координация на спасителните дейности и продължава да полага дължимата грижа, като наблюдава кораба от безопасно разстояние и като предприема всички необходими мерки за гарантиране на безопасността на засегнатите лица, като същевременно избягва да предприема каквото и да е били действия, които биха могли да влошат ситуацията или да увеличат риска от нараняване или загуба на човешки живот.
9. Когато центърът за координация на спасителните дейности на третата държава, отговорен за района за търсене и спасяване, не реагира на съобщението, изпратено от участващия екип, екипът се свързва с центъра за координация на спасителните дейности на държавата членка домакин, освен ако друг център за координация на спасителните дейности е в по-добра позиция да поеме координацията на ситуацията, свързана с търсениято и спасяването.
10. Участващите екипи информират международния координационен център във възможно най-кратък срок относно всеки контакт с центъра за координация на спасителните дейности и относно действията, предприети от тях.

11. Когато даден кораб не може или повече не може да се счита за намиращ се в бедствено положение или ако операцията по търсене и спасяване е приключила, след консултация с международния координационен център участващият екип възобновява морската операция.

Член 10

Сваляне на брега

1. Условията за сваляне на брега на заловените или спасени при морска операция лица се посочват в оперативния план. Условията за сваляне на брега не пораждат задължения за държавите членки, които не участват в морската операция, освен ако те изрично предоставят разрешение за предприемане на мерки в тяхното териториално море или прилежаща зона в съответствие с член 6, параграф 4 или член 8, параграф 2.
2. В случай на залавяне в териториалното море или в прилежащата зона, както е посочено в член 6, параграф 2 и член 8, параграф 1, свалянето на брега се осъществява в държавата членка домакин или в участващата държава членка, в чието териториално море или прилежаща зона се извършва залавянето.

В случай на залавяне в териториалното море или в прилежащата зона, както е посочено в член 6, параграф 4 и член 8, параграф 2, свалянето на брега се осъществява в държавата членка, в чието териториално море или прилежаща зона се извършва залавянето.

3. При прилагане на разпоредбите на член 4, в случай на залавяне в открито море, както е посочено в член 7, свалянето на брега може да се извърши в третата държава, от която е отпътувал корабът. Ако това не е възможно, тогава свалянето на брега се осъществява в държавата членка домакин.
4. В случай на ситуации на търсене и спасяване, определени в член 9, участващите екипи си сътрудничат с отговорния център за координация на спасителните дейности с цел осигуряване на подходящо пристанище или безопасно място за спасените лица и гарантиране на тяхното бързо и ефективно сваляне на брега.

Без да се засяга отговорността на центъра за координация на спасителните дейности, държавата членка домакин и участващите държави членки правят необходимото, така че възможно най-бързо да бъде определено пристанище или безопасно място, като се вземат предвид съответните фактори, като разстоянието до най-близките пристанища или безопасни места, рисковете и обстоятелствата, свързани със случая.

Когато участващият екип не е освободен от задължението си по член 9, параграф 1 възможно най-бързо, като се отчита безопасността на спасените лица и на самия участващ екип, на екипа се разрешава да свали на брега спасените лица в държавата членка домакин.

5. Участващите екипи информират международния координационен център за присъствието на лица по смисъла на член 4, параграф 1 и международният координационен център изпраща тази информация до компетентните национални органи. Въз основа на тази информация в оперативния план се определя какви последващи мерки могат да бъдат предприети.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Европейския парламент
Председател*

*За Съвета
Председател*